

Ligesom bemeldte Privilegier senere i flere Henseender ere forandrede og ophævede, saaledes har det ogsaa tidligere været Tilfældet, at Indtægter ere tagne fra enkelte Præsteskald og henlagte til andre Kald eller andre kirkelige Diemed, eller endogsaa til Diemed, der ikke ligefrem vedkom Geistligheden, f. Ex. Skolevesenet, og Præsterne saavel som Præstegaardene og deres Tilliggende ere deels indbragne under Beskatningslove, der forringebe deres Indtægter, deels understøttede ved Lempelser og Tillæg af forskjellig Art. Særdels mærkelige i saa Henseende ere Bestemmelserne om Afgifter til Seminariefonden af geistlige Embeder og Henlæggelse af enkelte Dele af visse Kalds Indtægter til denne Fond, saavel som om Henlæggelse af visse Indtægter til Amtsprovsternes Lønningsfond (see Collegialtidsbenden 1821 Pag. 25—40, hvor Pag. 34—35 som Motiv findes anført Tilstrækkeligheden af de til Geistlighedens Lønning henlagte Midler, som nærmere opregnes, og at Afstaaelsen kunde skee, „uden at de vedkommende geistlige Embedsmænd derved vilde savne anstændig Underholdning“, og 1822 Pag. 600—606, samt 1841 Pag. 171—176). Naar Statens Ret til at raade over de til Geistlighedens Lønning henlagte Indtægter saaledes til alle Tider har været erkjendt fra Regjeringens Side, vil der ikke kunne være nogen retlig Grund til at opføre disse Indtægter som en særlig Fond, og Anledningen dertil bortfalder, naar man vil gaae ud fra, at Statens Forpligtelse til at sørge for Geistlighedens sømmelige og tilstrækkelige Lønning ikke er afhængig af Fondens finansielle Status, ligesom overhovedet Vedligeholdelsen af de særegne Fonds i Finantsloven ligeoverfor den bevilgende Magts Raadighed over disse mere maa betragtes som et Hensigtsmæssigheds- end som et Nødvendigheds spørgsmål, forsaavidt ikke disse Fonds til en vis Grad have en fundatsmæssig Tilværelse, som det idetmindste tildeels kan være Tilfældet med nogle af de nuværende særskilte Fonds.

Ogsaa i en anden Henseende er der veist Tvivl om Rigtigheden af at gaae den i Forslaget antydebe Vej, idet der under Sagens første Behandling har hævet sig Stemmer mod at samle de til Geistlighedens Lønning henlagte

Midler for ved dem at opnaae en bedre Ordning af dens Lønningsforhold. Man bør efter disse Medlemmers Mening lade det være de enkelte Menigheds Sags hver for sig at lönne sin eller sine Præster og til den Ende stille de nu til hvert Sogneskald henlagte Midler til dets Menigheds Raadighed. Udvalget vil dog ikke fastholde den Anskuelse, som under første Behandling blev fremhævet, at en saadan Ordning er usforenelig med Grundlovens Bestemmelse om, at Staten skal understøtte Folketirken. Men Understøttelsen vilde da blive en Communesag, og Staten maatte i saa Fald ved Lov paabyde Størrelsen af den Løn, som Communerne skulde svare til Præsterne, og kunde ingenlunde tillade, at enkelte af Indtægterne tilfalt enkelte af Menighedens Medlemmer, medens disse kastede Udredelsen over paa samtlige Communelemmer, saaledes som Tilfældet f. Ex. vilde blive, om Tienbetagerne fritoges for Tiendeydelse. En saadan Ordning vilde ogsaa saa meget mindre kunne anbefales for Tiden, som den vilde forudsætte Menighedernes Afgang til at vælge Præst eller Deeltagelse i Præstevalget, medens det endnu er uvist, om og hvorvidt en saadan Forandring i de bestaaende Forhold vil kunne ventes gennemført. Men under alle Omstændigheder vilde der herved fremkomme en Ulighed, som det er et af Hoveddiemedene med Forslaget at afhjælpe; istedetfor den Ulempe, at den ene Menigheds Præst er uden nogen tilstrækkelig Anledning i Forholdene lønnet meget højere end den anden Menigheds, vilde der fremkomme den Ulempe, at Lønningen af Præsten vilde blive forholdsvis meget besværligere for den ene Menighed end for den anden, nemlig for de Menigheder, hvis Præst nu er for ringe lønnet, og hensigtsmæssige Omdelinger imellem Præsteskaldene vilde blive vanskelige at gennemføre. Ønsket om til en vis Grad at forhindre hyppige Flytninger af Præsterne vilde heller ikke modvirkes ved denne Ordning. Det er overhovedet at forudsæe, at Staten maatte vedblive leilighedsvis at hjælpe Menighederne ved Lønningen af deres geistlige Embedsmænd og i andre kirkelige Diemed, uden at have de Midler dertil, som dog mulig kunne have til Raadighed som Følge af de nuværende geistlige Indtægters Inddragning i